

Sygn. akt II C 2650/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Krzysztof Świdorski

Protokolant Piotr Wiśniewski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 lipca 2015 r. w Warszawie

sprawy z powództwa Miasta S. W.- Zarządu (...)

przeciwko W. W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej W. W. na rzecz Miasta S. W.- Zarządu (...) kwotę 208,92 zł (dwieście osiem złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze), w tym kwotę 36,72 zł (trzydzieści sześć złotych siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem odsetek ustawowych naliczonych od kwoty 172,20 zł (sto siedemdziesiąt dwa złote dwadzieścia groszy) od dnia 10 września 2013r. do dnia 21 lipca 2015r
2. W pozostałym zakresie powództwo oddala
3. Kwotę zasądzoną w pkt 1 rozkłada na 5 (pięć) rat, pierwsza rata w kwocie 48,92 zł (czterdzieści osiem złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) płatna w terminie 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia wraz z odsetkami w wysokości ustawowej w przypadku uchybienia terminowi płatności raty, kolejne cztery raty w kwotach po 40,00 zł (czterdzieści złotych) każda płatne do 15-go dnia każdego następnego miesiąca wraz z odsetkami w wysokości ustawowej w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;
4. Odstępuje od obciążania pozwanej W. W. kosztami postępowania.
5. Przyznaje i nakazuje wypłacić z sum budżetowych Skarbu Państwa - Kasy Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie na rzecz adwokat A. C. kwotę 60 zł. (sześćdziesiąt złotych) plus należny podatek VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu na rzecz pozwanej W. W.

Sygn.akt II C 2650/14

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 06 czerwca 2014r. Miasto S. W.- Zarząd (...) wystąpił przeciwko W. W. z żądaniem zasądzenia kwoty 224,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 10 września 2013r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, iż pozwana w dniu 25 sierpnia 2013r. korzystała z komunikacji miejskiej nie posiadając ważnego dokumentu przewozu. Na dochodzoną kwotę składała się należność przewozowa w kwocie 4.40 zł oraz kwota 220,00 zł, tytułem opłaty dodatkowej. (pozew k.1-2)

Nakazem zapłaty wydanym dnia 24 czerwca 2014r. w postępowaniu upominawczym pod sygnaturą akt II Nc 4398/14 orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu. (nakaz zapłaty k.7)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wniesionym dnia 12 sierpnia 2014r. pozwana zaskarżyła wydany w sprawie nakaz w całości. Wskazała, iż próbowała skasować bilet bezpośrednio po wejściu do autobusu, jednakże nie mogła tego uczynić z uwagi na zablokowanie kasowników. Podniosła, iż kontrola, a tym samym blokada kasowników, musiała się rozpocząć już przed wejściem do autobusu, co uniemożliwiło skasowanie biletu, pomimo posiadania przez nią stosownego dokumentu przewozu. (sprzeciw k.10-16, 25, 35)

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. W. dnia 25 sierpnia 2013r. korzystała z komunikacji miejskiej w W. jadąc autobusem linii 105 bez ważnego dokumentu uprawniającego do przewozu. W toku kontroli przeprowadzonej przez pracownika (...) odmówiła podania swych danych osobowych, jak również podpisania wystawionego przez kontrolera wezwania do zapłaty opiewającego łącznie na kwotę 224,40 zł, na którą składała się należność za przewóz w wysokości 4,40 zł oraz opłata dodatkowa w kwocie 220,00 zł. Na miejsce zdarzenia został wezwany patrol Policji z Wydziału Patrolowo- Interwencyjnego (...) W. IV, który wylegitymował pozwaną oraz ustalił jej tożsamość. (wezwanie k.4, 58, pismo z dn. 09.09.2013r. k. 5, 59, raport z dn. 25.08.2013r. k. 60-61, zeznania świadka K. G. k.96, zeznania pozwanej k.97-98)

Wyrokiem nakazowym wydanym przez Sąd Rejonowy dla Warszawy- Woli w Warszawie pod sygnaturą akt VW 4778/13 dnia 10 grudnia 2013r. W. W. została uznana za winną korzystania z usługi przewozu bez ważnego dokumentu przewozu, tj. za wykroczenie z art. 87a ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe. Jednocześnie została skazana na grzywnę w wysokości 100,00 zł. Na skutek sprzeciwu wniesionego przez obwinioną, Sąd ponownie rozpoznał sprawę oraz wymierzył grzywnę w wysokości 50,00 zł. (wyrok nakazowy k.19 akt VW 4778/13, wyrok z dn. 03.06.2014r. k.51)

Pozwana znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i zdrowotnej : wyrok II C 338/08 k.71, zawiadomienie z dn. 30.09.2014r. k. 72, faktury VAT k.73-75, 77, dokumentację medyczną k.76 oraz pozostałą dokumentację akt V W 4778/13.

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd w pełni oparł się na wyżej wymienionych dowodach z dokumentów, które zostały sporządzone przez uprawnione ku temu osoby oraz w ocenie Sądu stanowią wiarygodny dowód w sprawie.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanej odnośnie wskazań, iż podjęła próbę skasowania biletu bezpośrednio po wejściu do autobusu. Przedmiotowa kwestia została odmiennie opisana w raporcie kontrolera K. B. (obecnie G.), która następnie w toku postępowania szczegółowo przedstawiła procedurę kontroli biletów oraz związanej z nią blokadą kasowników. Kontrola rozpoczyna się, gdy autobus ruszy oraz po uprzednim sprawdzeniu, czy ktokolwiek z pasażerów podjął próbę skasowania biletów. Zeznania świadka K. G., a jednocześnie stanowisko wyrażane przez stronę powodową, nabierają wiarygodności wobec treści pisma skierowanego do (...) działu Kontroli Biletów przez (...) W. IV, w treści którego wskazano dane osobowe kontrolowanej. Wystąpienie z wnioskiem o udzielenie tychże danych uprawdopodobnia również twierdzenia odnośnie nie okazania przez pozwaną dowodu osobistego w celu weryfikacji jej tożsamości. Pozwana nie tylko nie okazała przedmiotowego dokumentu, ale również nie podjęła żadnych wniosków dowodowych mających na celu wykazania prawdziwości jej twierdzeń. Wyjątkiem był jedynie wniosek o przeprowadzenie dowodu z monitoringu w autobusie linii 105, którym podróżowała powódka. Jednak zgodnie z informacją uzyskaną z (...) jest on zabezpieczony jedynie przez 30 dni, co uniemożliwiło przeprowadzenie przedmiotowego dowodu. (k 55). Wskazać jednak należy, iż pozwana po przeprowadzonej kontroli powinna się liczyć ze skierowaniem wobec niej stosownego żądania. Jednocześnie wobec kwestionowania podstaw kontroli miała prawo wystąpienia o udostępnienie jej monitoringu, bądź też mogła wystąpić o zabezpieczenie dowodu w postaci przedmiotowego nagrania. Żadna ze wskazanych czynności nie została przez pozwaną podjęta. Tym samym nie sposób

uznać, aby pozwana udowodniła swoje twierdzenia w omawianym zakresie. Postanowieniem z dnia 23.04.2015r. Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanej dotyczący nagrania z monitoringu przed rozprawą, bowiem nie dotyczył niniejszego postępowania i ni miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo jest częściowo zasadne.

Zgodnie z treścią art. 774 k.c. poprzez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy.

Szczegółowe zasady dotyczące przewozu osób i rzeczy, wykonywanego odpłatnie na podstawie umowy, przez uprawnionych do tego przewoźników, z wyjątkiem transportu morskiego, lotniczego i konnego reguluje ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U.2000, Nr 50, poz. 601 j.t. ze zm.). Umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym (art. 16 ust. 1 PrPrzew). Stosownie do treści art. 33a ust. 3 ustawy Prawo Przewozowe w razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona pobierają właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawiają wezwanie do zapłaty.

Wysokość opłat za przejazdy, opłat dodatkowych, zasad uiszczania opłat oraz wymogi ważności biletów upoważniających do poruszania się środkami komunikacji miejskiej na obszarze W. reguluje uchwała Nr XXX/596/2004 Rady miasta stołecznego W. z dnia 13 maja 2004 roku w sprawie regulaminu przewozu osób i bagażu środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. W. oraz uchwała Nr XVI/301/2011 Rady m.st. W. z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie opłat za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. W., zmiany uchwały w sprawie ustalenia ulg za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. W. oraz zmiany uchwały w sprawie regulaminu przewozu osób i bagażu środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. W..

Zgodnie z § 1 ust. 3 załącznika do uchwały Rady m.st.W. nr (...) - Regulaminu przewozu osób i bagażu środkami lokalnego transportu zbiorowego w W., zawarcie umowy przewozu z miastem stołecznym W. (...) następuje z chwilą wejścia do pojazdu, a w metrze – wejścia do strefy biletowej. Dowodem jej zawarcia jest ważny bilet okresowy lub skasowany bilet na przejazd wg wzorców zamieszczonych w regulaminie i w wysokości ustalonej w obowiązującej taryfie, a także dokument uprawniający do bezpłatnych przejazdów. Stosownie do § 23 ust. 1 Regulaminu, w przypadku stwierdzenia braku ważnego biletu lub dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego, kontroler wzywa do uiszczenia opłat przewidzianych w taryfie przewozowej (opłata za bilet oraz opłata dodatkowa). Obowiązek posiadania przez pasażera ważnego biletu podczas przejazdu pojazdem lub przebywania w sferze biletowej wynika z § 24 ust. 1 Regulaminu.

W ocenie Sądu pozwana 25 sierpnia 2013r. zawarła umowę przewozu z miastem stołecznym W. - Zarządem (...). Bezsporne jest to, że powód świadcząc usługi przewozu za pomocą swojej jednostki organizacyjnej – Zarządu (...), ma stosowną licencję i posiada status przewoźnika w rozumieniu treści art. 4 pkt 7 i art. 5 ustawy z 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.).

Przed przejściem do szczegółowych rozważań Sąd wskazuje na treść art. 232 k.p.c., zgodnie z którym każda ze strona zobowiązana jest przytaczać dowody na poparcie swych twierdzeń. Jednocześnie zgodnie z art. 6 k.c. ciężar dowodu spoczywa na stronie, która wywodzi z danego faktu skutki prawne. Tym samym strona, która uchybi spoczywającemu na niej ciężarowi dowodzenia ponosi ujemne skutki procesowe z tego tytułu.

W. W. podnosiła, iż posiadała bilet, który uprawniał ją do skorzystania ze środków komunikacji miejskiej i podjęła próbę skasowania biletu zaraz po wejściu do autobusu co jednak było uniemożliwione ze względu na zablokowanie kasowników przez kontrolerów (...). Pozwana poza wnioskiem o przeprowadzenie dowodu z monitoringu w autobusie linii 105, który zgodnie z informacją pozwanego z uwagi na upływ czasu i jego brak nie mógł być dostarczony, nie

zgłaszała żadnych wniosków dowodowych na poparcie swych twierdzeń. Jak wskazano powyżej dowód z monitoringu był niemożliwy do przeprowadzenia z uwagi na jedynie 30 dniowy termin zabezpieczenia nagrań. Pozwana nie wносиła wcześniej o zabezpieczenie przedmiotowego dowodu, a tym samym nie ma możliwości jego przeprowadzenia. Pozwana wskazała, iż wstawili się za nią inni pasażerowie autobusu, którzy mieli twierdzić wobec kontrolerów, iż W. W. wsiadła do autobusu już po zablokowaniu kasowników. Nie wносиła jednak o przeprowadzenie dowodu z zeznań żadnego z tych świadków. Z raportu sporządzonego przez kontrolera K. B. (obecnie G.) wynika, iż w chwili rozpoczęcia kontroli pozwana zajmowała miejsce siedzące naprzeciw kasownika, jednak nie podejmowała żadnych czynności w celu skasowania biletu. Stanowisko W. W. wobec twierdzeń strony powodowej popartej dowodami w postaci przedmiotowego raportu (k.60-61) oraz zeznań świadka K. G. (k.96), a także pozostałego materiału dowodowego, pozostało jedynie subiektywnymi twierdzeniami pozwanej. Wskazać również należy, iż pozwana w żaden sposób nie udowodniła, iż w dacie kontroli posiadała bilet uprawniający ją do przewozu, choć okoliczność ta wobec nie skasowania biletu pozostaje irrelevantna dla rozstrzygnięcia sprawy. Nie udowodniła też iż podjęła próby skasowania biletu, czy też naganego zachowania kontrolerów.

Wobec powyższych ustaleń W. W. w dniu 25 sierpnia 2013r. zaniechała skasowania biletu uprawniającego ją do skorzystania z przewozu oferowanego przez m.st. W. (...). Tym samym w pełni uzasadnionym było sporządzenie przez kontrolera wezwania do zapłaty nr (...). Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanej, jakoby przedmiotowe wezwanie nie zostało powodce okazane. Z doświadczenia Sądowi wiadomo, iż sporządzenie wezwania do zapłaty jest pierwszą czynnością podejmowaną przez kontrolera po stwierdzeniu, iż pasażer nie posiada ważnego dokumentu uprawniającego do przewozu. Zgodnie z twierdzeniami strony powodowej, wspartymi wskazanymi powyżej dowodami, W. W. odmówiła odbioru wezwania, co nie jest równoznaczne iż nie widziała jego treści. Patrol Policji, który stawił się na miejscu zdarzenia został wezwany zarówno przez pozwaną, jak również przez stronę powodową, co nie było kwestionowane przez strony. Przyczyną wezwania Policji przez powoda była niechęć pozwanej do wskazania jej danych osobowych. Powyższe okoliczności uzasadniają brak danych pozwanej w treści wezwania, jednakże z załączonego do akt sprawy pisma z (...) W. IV z dnia 09 września 2013r. wynika, iż to właśnie W. W. podróżowała autobusem linii 105 w dniu 25 sierpnia 2013r. Brak pokwitowania odbioru wezwania przez pozwaną pozostaje bez doniosłości prawnej dla rozstrzygnięcia sprawy. Kontrolerzy przedstawili pozwanej ustnie i na piśmie treść wezwania, zaś pozwana z własnej woli odmówiła jego odbioru. Tym samym w pełni uzasadnionym było żądanie zasądzenia odsetek za zwłokę w uregulowaniu świadczenia, liczonych 14 dni od dnia sporządzenia wezwania do zapłaty.

Nie sposób też uznać, iż wystawienie wezwania do zapłaty i jego wysokość za jazdę bez ważnego dokumentu przewozu jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa i zasadami współżycia społecznego. Wysokość opłat ma min. zniechęcać do podróżowania bez ważnych dokumentów przewozu, co jej istotne choćby w kontekście znacznych kosztów związanych z utrzymaniem środków komunikacji miejskiej i celowi jakiemu służy.

W ocenie Sądu nie doszło do naruszenia przez stronę powodową zasad współżycia społecznego sprecyzowanych w art. 5 k.c., jeżeli chodzi o niewłaściwe zachowanie kontrolerów, czy sam przebieg kontroli.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały Rady m.st. W. z dnia 26 maja 2011 r. Nr (...) wysokość opłaty dodatkowej za przejazd bez dokumentu przewozu jest równa 50-krotności ceny biletu normalnego, tj. 4,40 zł. Tym samym wysokość opłaty dodatkowej powinna być równa kwocie 220,00 zł, której to też strona powodowa żąda od pozwanej. Jednakże wobec tego, iż pozwana chwili wystawienia wezwania do zapłaty była już emerytką, zatem w chwili kontroli była uprawniona do skorzystania z biletu ulgowego. Wynika to z § 2 pkt 2 uchwały nr LVI/1584/2013 Rady Miasta Stołecznego W. z dnia 23 maja 2013r. w sprawie ustalania ulg za usługi przewozowe środkami transportu zbiorowego w m.st. W., wedle którego W. W. jako emerytka była uprawniona do korzystania z 50% ulgi z przewozów. Wprawdzie nie okazała stosownego dokumentu, jednak jest to bezsporne i wynika z oświadczeń pozwanej i dokumentacji znajdującej się w niniejszej sprawie i sprawie VW 4778/13. W tym zaś zakresie zasadnym jest powołanie się na zasady współżycia społecznego (art. 5 kc) i zasadnym było żądanie ulgowej opłaty za przewóz w kwocie 2,20 zł tj. 50% z 4,40 zł

Podobnie w ocenie Sądu zasadnym jest zastosowanie art. 5 kc jeżeli chodzi o kwestię ukarania pozwanej karą grzywny zgodnie z wyrokiem Sądu z dnia 03.06.2014r. w sprawie V W 4778/13. Wskazać bowiem należy, iż wobec W. W. toczyło się już postępowanie z tytułu wykroczenia popełnionego na skutek przejazdu bez ważnego dokumentu przewozu w dniu 25 sierpnia 2013r. Czyn pozwanej został zakwalifikowany jako wykroczenie z art. 87a ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe, zgodnie z którym podróżny, który w czasie kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu, mimo braku odpowiedniego dokumentu przewozu, odmawia zapłacenia należności i okazania dokumentu, umożliwiającego stwierdzenie jego tożsamości, podlega karze grzywny. Z tytułu popełnionego czynu pozwana została ukarana karą grzywny w wysokości 50,00 zł w postępowaniu karnym. Wskazać należy, iż zgodnie z treścią w/w. normy prawnej podstawą skazania na grzywnę był brak ważnego dokumentu przewozu w chwili korzystania z przewozu. Podstawa faktyczna przedmiotowego rozstrzygnięcia była tożsama z podstawą faktyczną żądania wystosowanego wobec W. W. na gruncie postępowania cywilnego. Wprawdzie inna jest podstawa prawna, nie można więc stwierdzić, iż pozwana została dwukrotnie ukarana za to samo, jednak w związku z tym, iż dotyczyło to tego samego zdarzenia w ocenie Sądu na podstawie art. 5 kc należało zmniejszyć żadaną przez powoda kwotę o 50 zł, tj. równowartość kary grzywny zasądzonej w postępowaniu karnym. W konsekwencji od kwota 222,20 zł, czyli suma należności z tytułu przewozu za przejazd ulgowy (50% biletu zwykłego) oraz opłaty dodatkowej, została pomniejszona o kwotę o kwotę 50 zł.

Dlatego też wysokość zobowiązania pozwanej wobec strony powodowej z tytułu korzystania komunikacji miejskiej bez ważnego dokumentu przewozu jest równa kwocie 172,20 zł.

W ocenie Sądu sytuacja osobista, materialna powódki w oparciu o treść art. 320 k.p.c. uzasadnia rozłożenie na raty spłaty zobowiązania pozwanej wobec strony powodowej. Tym samym zasadnym było wyliczenie odsetek za zwłokę w uiszczeniu kwoty 172,20 zł za okres od dnia 10 września 2013r. (jako pierwszego dnia po upływie 14 dniowego terminu od dnia wystawienia wezwania do zapłaty) do dnia wyrokowania, tj. 21 lipca 2015r. Wysokość odsetek została ustalona na kwotę 36,72 zł. Tym samym łączna wartość zobowiązania W. W. wobec m.st. W. (...) na dzień orzekania była równa kwocie 208,92 zł. Spłata tejże kwoty została przez Sąd rozłożona na 5 rat płatnych do dnia 15 każdego miesiąca, z tym że pierwsza z nich w wysokości 48,92 zł, płatana jest w terminie 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia. Pozostałe raty zostały ustalone na kwotę 40,00 zł. W ocenie sądu rozłożenie świadczenia na tak ustalone raty będzie mniej uciążliwe dla pozwanej i pozwoli realnie spłacić zadłużenie, a jednocześnie pozwoli uzyskać zaspokojenie usprawiedliwionego roszczenia strony powodowej.

W zakresie powyżej nieuwzględnionym powództwo zostało oddalone, o czym orzeczono w pkt 2.

Z uwagi na sytuację materialną pozwanej, Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania W. W. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania.

W pkt 5 wyroku Sąd przyznał oraz nakazał wypłacić na rzecz adw. A. C. kwotę 60,00 zł plus podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej świadczonej urzędowo na rzecz pozwanej, których wysokość została ustalona na podstawie § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędowo (Dz.U. 2013 Nr 461 j.t.).